

» JEGYZET

DR. ÁBRÁM
ZOLTÁNArab vébé
– alkohol- és szexitalommal

Idén szokatlan módon és időpontban Katarban rendezik meg a labdarúgó-világ bajnokságot. A döntés meghozatalában bizonyára a pénz és bizonyos érdekek játszottak főszerepet, hiszen a világon az egyik legmagasabb nemzeti össztermékkel rendelkező ország egyáltalán nem tartozik a futball nagyhatalmai közé. Területe még a Székelyföldöt sem éri el, hárommillióyan lakják. De „folyik az olaj”, és határidőre átadtak, felújítottak nyolc pompás stadiont. Az arab vébé igencsak elűt az eddig megszokott, többnyire európai és amerikai helyszíneken sorra kerülő tornáktól, sőt még a dél-afrikaitól, avagy a közös rendezésű dél-koreai–japán focivébétől is. Nemcsak azért, mert a nyári tikkasztó hőség miatt november–decemberben mérkőznek meg a csapatok, hanem azért is, mert első alkalommal nyújt otthont muszlim ország a legjobb futballcsapatoknak. Márpedig a Korán tanításai által az iszlám hittel összefüggő életszemlélet és jogrendszer bizonyos mértékig a nem muzulmán hitűekre, a vébén szereplő csapatokra és kísérőikre, valamint a fociszurkolókra is érvényes lesz. Nyilvánvalóan nem Allah dicsőítése vagy az imám hívogató szavára elvárt válaszdás által, hanem a helyi törvények betartása miatt. Katarban – mint arab országban – ugyanis tiltott a nyilvános alkoholfogyasztás, csak erre kijelölt helyszíneken megengedett, és ezen a világbajnokságon lesz először szexitalom, amire a drukkereknek fel kell készülniük.

A kicsapongások tekintetében a focirajongókra a megszokottnál lényegesen szűkösebb napok várnak. Aki először, vagy akár ismételten eljut kedvenc válogatottjával a világbajnokságra, ahol nemcsak az eredmények érdeklik, hanem a hangulatán is szeretne javítani néhány korsó sörrel, annak nemigen lesz alkalma kitombolnia magát. A szervezők ugyanis sörtilalmat

vezettek be a vasárnap elrajtolt katar torna stadionjaiban és azok környékén. És az európai fociszurkoló hiába epekedik az arab lányok után, nehezen jön össze egy kis futó kaland, mivel a szigorú szabályok szerint nem űzhetik nyilvánosan az ipart. Aki idén ilyesmiről álmodik, mint máskor, más helyszíneken, annak tudatosítania kell, hogy Katar nem lesz túlságosan vendégmarasztaló ilyen téren. Mivel az egy éjszakás kaland, illetve a homoszexualitás illegális, sőt hét év börtönt vonhat maga után, a szurkolók súlyos büntetést kaphatnak, ha tartják magukat a mindennapos dolgaikhoz. Ez a szabály, hiába repül Dohába szivárványszínű díszítésű repülővel a futballcsapatok némelyike.

Az ideai arab vébén az alkohol- és szexitalomnak tétje van, nem lehet alapozni a dohai kormány elnéző álláspontjára. Errefelé még nem terjedtek el a liberális eszmék, és nem dominánsak a szabad élethez (és dorbézoláshoz) rendelt jogok. Dohában például elképzelhetetlen

az, ami Budapesten történt a legutóbbi Eb-n: a bespicelt holland szurkolók lehugyozták az egyik pesti utcát, amint az akkoriban interneten terjedő leleplező felvétel tanúskodott róla. A Korán ugyanis mindenkitől elvárja a józanságot, és védi az identitást. A Koránról azt tartják a terjesztői, hogy nem „elavult európai Biblia”, amelynek helyét fokozatosan átveszi a megengedő jogszabályozás, hanem élő valóság. Az „arab szentírás” nem engedi meg azt, amit mifelénk a fociszurkoló, sportrajongó, fesztiválózó rocker, vagy csupán hétvégén más-más európai városban randalírozó egyén számára megszokott gyakorlat. Katar utcáit nem fogja összehányini senki sem, sőt még a sivatagban sem ítéltetik bolyongásra az esetlegesen ittas szurkoló. Ehelyett inkább hűvösre kerül a klímaberendezésekkel alaposan felszerelt börtönben.

As-salamu alaykum! Béke veled!

A szerző marosvásárhelyi egyetemi tanár

FORRÁS: QATAR2022.OA

Az ideai arab vébén az alkohol- és szexitalomnak tétje van, nem lehet alapozni a dohai kormány elnéző álláspontjára

» JEGYZET

PUSKÁS
ATTILA

Növényorvos – az mi?

A Krónika november 15-i számában megjelent írás (Hiányzik Romániában az integrált növényvédelem – 9. oldal) eleven és mindennapi problémát vet fel. Nevezetesen azt, hogy Románia mezőgazdaságában a rendszerváltás megszüntette a szervezett és minden megyében létező növényvédelmi laboratóriumokat és az előrejelzést, valamint a vegyszerek tárolását és használatuk tudományos alkalmazását. A megyei mezőgazdasági igazgatóság egyik ága volt mindaz, ami a természetett növények védelmét célozza. Persze, a kommunizmus bukásával megszűnt a földtulajdon kollektívákban létezése. Annak idején a kieroőszakolt szövetkezesítés állami ellenőrzést és irányítást vezetett be a mezőgazdaságban. E helyzetnek megfelelően a megyei mezőgazdasági igazgatóság szerves része volt a növényvédelem, amelynek szervezési keretében mezőgazdasági mérnök, több technikus tartozott. És fontos szerepet töltött be a növényvédelmet irányító mezőgazdász és/vagy biológus, aki természetett növény-

nyek ismeretében intézkedett a vegyszeres kezelések tudományosan indokolt megkezdéséről, valamint az alkalmazandó vegyszer ajánlott mennyiségének meghatározásáról. Ennek indokolt alapja a kártevők és károsítók (rovarok, gombák, vírusok stb.) fejlődésének ismeretén alapult, amely alapos biológiai ismereteket feltételezett. A kezelés kezdetéről és az alkalmazandó vegyszerrel a megyei növényvédelem „növénydoktora” levélben minden gazdaságot értesített.

Ez voltam én Kovászna megyében. A rendelkezésemre állt a laboratórium felszerelése és a beosztott növényvédelmi technikus. Olyannyira alapos biológiai ismeretekre volt szükség, hogy országosan ezt a feladatot biológusok látták el (csak kivételesen mezőgazdasági mérnökök). Tudtommal a mezőgazdaság megyei irányítói munkámmal meg voltak elégedve, volt, aki ennek hangot is adott.

Hogy ma, amikor nincs kollektív gazdaság s még említeni is csak átkozódva kerül rá sor, a föld magántulajdonosaitól nem várható el bármilyen biológiai ismeret az előforduló kártevők fejlődéséről vagy a mikroszkopikus gomba károsítókról. Mióta 1990-ben növényorvosként nyugdíjba mentem, leginkább a házigombák kártételével

kerestek meg, igen ritkán a mezőgazdaságban kárt okozó élőlények elleni védekezés miatt. Pedig sem az almamolyt, sem a kolorádóbogarat, sem a burgonyát rothasztó baktériumot nem a kommunizmus hozta ránk, a számos károsító manapság is létezik, és rontja a természetett növény egészségét, csökkenti a terméshozamot.

Sajnos nem ismerem a jelenlegi helyzetet növényvédelmi vonatkozásban. Talán volt olyan időszak 1990 után, hogy a még megmaradt szakemberek jelezték a védekezésre kedvező időpontot, és vegyszert a vidéki gazdáknak levelezőlapon vagy személyesen (aki ezt kérte), vagy a polgármesteri hivatal közvetítésével. Mert nem mindegy az, hogy egy-egy kártevő tömeges megjelenésekor, vagy petelerakás idején, hernyóállapotban, vagy a következő nemzedék kikelésekor permetezünk. Ehhez biológiai ismeretekre és a hatékony vegyszerek alapos ismeretére van szükség. Valamennyi megyében tevékenykedett kollégák már nyugdíjasok, de ha még élnek, bizonyára szívesen veszik, ha a termelő segítségüket kéri. Így tudása társadalmi célt szolgál, és nem megy veszendőbe.

A szerző sepsiszentgyörgyi növényvédelmi főbiológus

HIRDETÉS

akiket az idő igazol

Stabil cégek Székelyföldön
a '90-es évek óta

A mikrofonnál helyi magyar vállalkozókat faggatunk
nagy sikertörtétekről és buktatókról.

NÉZZE MEG A MŰSOROKAT A RÁDIÓ GAGA
YOUTUBE-CSATORNÁJÁN!

